

Република Србија
РЕПУБЛИЧКА КОМИСИЈА
ЗА ЗАШТИТУ ПРАВА У
ПОСТУПЦИМА ЈАВНИХ НАБАВКИ

Бр. 4-00-145/2022
Датум, 24.03.2022. године
Београд

ОБЈАВЉЕНО НА ВЕБ
ПРЕЗЕНТАЦИЈИ И ОГЛАСНОЈ
ТАБЛИ ДАНА 28.04.2022.ГОД.
ОБАВЕШТЕЊЕ СЕ СМАТРА
ИЗВРШЕНИМ ИСТЕКЛОМ ДАНА
13.05.2022. ГОДИНЕ

Републичка комисија за заштиту права у поступцима јавних набавки (у даљем тексту: Републичка комисија), одлучујући о захтеву за заштиту права подносиоца захтева „Sinergus Profit“ д.о.о. Београд, ул. Царице Милице бр. 11, поднетом у отвореном поступку јавне набавке услуга – проширење SAP билинг система-регионално подручје Нови Сад и Краљево-имплементација, ЈН бр. 2904/2021 (ЈН/1000/0370/2021), за који је јавни позив објављен на Порталу јавних набавки 25.11.2021. године (послат на објављивање дана 24.11.2021. године), наручиоца ЈП Електропривреда Србије, Београд, ул. Балканска бр. 13, у већу састављеном од чланице Републичке комисије Весне Станковић, као председнице већа те чланица Републичке комисије Весне Гојковић Милин и Светлане Ражић, као чланица већа, на основу чланова 187, 198. и 226. Закона о јавним набавкама („Сл. гласник Републике Србије“ бр. 91/2019 – у даљем тексту: ЗЈН), на седници одржаној дана 24.03.2022. године, донела је:

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈА СЕ захтев за заштиту права подносиоца захтева „Sinergus Profit“ д.о.о. Београд поднет у отвореном поступку јавне набавке услуга – проширење SAP билинг система-регионално подручје Нови Сад и Краљево-имплементација, ЈН бр. 2904/2021 (ЈН/1000/0370/2021), за који је јавни позив објављен на Порталу јавних набавки 25.11.2021. године (послат на објављивање дана 24.11.2021. године), наручиоца ЈП Електропривреда Србије, Београд, као неоснован.

ОДБИЈА СЕ захтев подносиоца захтева „Sinergus Profit“ д.о.о. Београд, за накнаду трошкова поступка заштите права, као неоснован.

Образложење

Ради спровођења отвореног поступка јавне набавке услуга – проширење SAP билинг система-регионално подручје Нови Сад и Краљево-имплементација, ЈН бр. 2904/2021 (ЈН/1000/0370/2021), наручилац ЈП Електропривреда Србије, Београд (у даљем тексту: наручилац) је донео Одлуку о спровођењу предметног поступка јавне набавке бр. 20600-1201.587936/1-2021 од 22.11.2021. године.

Јавни позив за предметни поступак јавне набавке је дана 25.11.2021. године објављен на Порталу јавних набавки (послат на објављивање дана 24.11.2021. године), када је објављена и конкурсна документација и истим је одређено да рок за подношење понуда истиче дана 30.12.2021. године у 14 часова.

У огласу „Исправка-обавештење о изменама или додатним информацијама“ објављеном на Порталу јавних набавки дана 22.02.2022. године (послат на објављивање дана 21.02.2022. године) је наведено да рок за подношење понуда истиче дана 07.03.2022. године у 10 часова.

Привредни субјект „Sinergus Profit“ д.о.о. Београд (у даљем тексту: подносилац захтева) иницирао је поступак заштите права поводом поступања наручиоца у вези са спровођењем предметног поступка јавне набавке тако што је дана 03.03.2022. године, електронским путем преко Портала јавних набавки, наручиоцу поднео захтев за заштиту права у складу са чланом 213. ЗЈН.

Поднетим захтевом за заштиту права, подносилац захтева је указао на поступање наручиоца при изради конкурсне документације сачињене ради спровођења предметног поступка јавне набавке.

Подносилац захтева је навео да је наручилац конкурсном документацијом извршио повреду ЗЈН кршећи основна начела поступка јавних набавки из члана 5. став 1. и 2. ЗЈН, члана 7. ЗЈН, члана 9. ЗЈН, члана 10. став 1. и 2. ЗЈН те члана 114. став 3. и 4. ЗЈН.

Наручилац је према наводима подносиоца захтева предметни поступак јавне набавке прилагодио једном понуђачу коришћењем дискриминаторних критеријума и на тај начин ограничио конкуренцију и онемогућио потенцијалне понуђаче да припреме адекватне понуде.

Подносилац захтева је навео да је као заинтересовано лице у предметном поступку јавне набавке дана 17.02.2022. године, поставио наручиоцу питање следеће садржине: „У делу списка пружених услуга, наручилац је, између осталог, навео и следећи критеријум: „Понуђач располаже неопходним пословним капацитетом уколико: има 1 (једну) успешно реализовану имплементацију САП решења које је предмет понуде у предузећима чија је претежна делатност у оквиру енергетског сектора, вредан најмање 400.000.000,00 РСД без ПДВ, у претходних 5 (пет) година пре дана објављивања позива на Порталу јавних набавки, на територији Републике Србије. Вредност уговора се односи на укупну вредност услуга имплементације, постпродукционе подршке и обука на пројекту. Вредност осталих компоненти (лиценце, произвођачко одржавање лиценци, хардверска инфраструктура и тако даље) не улази у вредност пројекта.“. Сматрамо да цитираним захтевом за референцом наручилац врши дискриминацију понуђача, ограничавајући конкуренцију у предметном поступку само на извођаче у наведеном претходном пројекту имплементације САП билинг система (ЈН/1000/0213/2016, Набавка услуге имплементације информационог система за обједињени обрачун и наплату електричне енергије) чије је проширење предмет ове набавке. Наручилац цитираним захтевом такође врши и територијалну дискриминацију понуђача инсистирајући да је референца морала бити објављена на Порталу јавних набавки и реализована на територији Републике Србије чиме су дискриминисани сви потенцијални понуђачи тј. САП партнери ван територије Републике Србије који имају успешно реализоване пројекте САП билинг решења које је предмет набавке али ван територије Републике Србије. На наведени начин, наручилац врши повреду члана 5. став 1. и 2. ЗЈН, члана 7. став 1, 2. и 3, ЗЈН као и члана 9 ЗЈН. Из наведених разлога сугеришемо наручиоцу да умањи захтевану вредност референце од 400.000.000,00 РСД без ПДВ и ограничење на

територију Републике Србије, чиме би дефинисане критеријуме довео у склад са цитираним члановима ЗЈН и омогућио конкуренцију за предметну набавку“.

Подносилац захтева је затим навео садржину одговора наручиоца на постављено питање: „Подносилац питања није поставио ново питање у поступку, већ је само минимално преформулисао питање 1 другог подносиоца питања, а на које је наручилац већ одговорио путем Портала јавних набавки дана 20.12.2021. године. Имајући у виду наведено, наручилац даје следећи одговор:

Предмет јавне набавке је услуга проширења САП билинг система које се налази у продукционом раду на два регионална подручја код наручиоца, на територији додатна два регионална подручја наручиоца. С обзиром да се ради о јединственом интегративном систему за обрачун и наплату електричне енергије у складу са стратегијом развоја ИКТ, кључни захтев наручиоца, дефинисан у Техничкој спецификацији, је стандардизација процеса рада у домену обрачуна и наплате електричне енергије на подручју целог конзумног простора наручиоца на територији Републике Србије. У том смислу, наручилац је у складу са ставом 1. члана 117. Закона о јавним набавкама, захтевао од потенцијалног понуђача испуњеност услова техничког и стручног капацитета тј. захтевао да „има довољно искуства у погледу раније извршених уговора“, како је дефинисано у критеријуму 3.1. за технички и стручни капацитет. У оквиру критеријума 3.1. дефинисано је неколико квалитативних услова, и то: -1 (једна) успешно реализована имплементација SAP решења које је предмет понуде у предузећима чија је претежна делатност у оквиру енергетског сектора; вредан најмање 400.000.000,00 РСД без ПДВ; у претходних 5 (пет) година пре дана објављивања позива; на територији Републике Србије.

Наручиоцу је важно да потенцијални понуђач има искуство у имплементацији САП билинг система јер је управо то систем који већ користи у два регионална подручја и чије проширење на додатна два регионална подручја је предмет набавке, као и да је конкретна имплементација извршена у предузећима чија је претежна делатност у оквиру енергетског сектора, коме припада и наручилац. Како је наведено у Техничкој спецификацији, SAP билинг решење је реализовано на технологији SAP Industrial Solution for Utilities (SAP IS-U) што је глобални стандардно софтверски производ који може да се користи у више сектора и више намена: - Електрична енергија: Укључује сегменте производње, трговине, преноса, дистрибуције, малопродаје, мерења и бриге о купцима електричне енергије. - Природни гас: Укључује сегменте дистрибуције, мерења, малопродаје и бриге о купцима природног гаса. - Вода и отпадне воде: Укључује сегменте снабдевања, третмана, дистрибуције, мерења и бриге о купцима воде и отпадних вода.

Наручиоцу је стога важно да потенцијални понуђач има доказано искуство у имплементацији SAP билинг решења у сектору коме сам припада због многих техничких и регулаторних специфичности тог сектора, чиме доказује способност да се конкретно софтверско решење, које се већ користи у два регионална подручја наручиоца, успешно и ефикасно имплементира као проширење у додатна два регионална подручја.

Из напред наведеног се никако не може извући закључак да понуђачи могу бити „само извођачи у претходном пројекту имплементације SAP билинг система“, како имплицира подносилац, јер понуду могу послати сви извођачи који имају бар једну имплементацију SAP билинг система у енергетском сектору и не захтева се познавање конкретног решења које је имплементирано код наручиоца.

Минимална уговорена вредност која се захтева у оквиру овог критеријума треба да докаже искуство потенцијалног понуђача у имплементацији SAP билинг система у енергетском сектору истог или сличног обима и сложености услуге која је предмет набавке, а

иста је у корелацији је са претходним уговорима о имплементацији SAP билинг система код наручиоца и процењеном вредношћу ове јавне набавке.

Сви наведени услови у целини прецизно и недвосмислено описују критеријум који се односи на технички и стручни капацитет потенцијалног понуђача у складу са Законом о јавним набавкама.

Осим тога, подносилац ставља примедбу на територијално ограничење због услова да је референтни уговор реализован на територији Републике Србије. Наручиоцу је веома важно да потенцијални понуђач познаје позитивне законске прописе и има искуство у имплементацији SAP билинг система према важећој регулативи Републике Србије у области снабдевања електричном енергијом, финансија, пореза и других релевантних области од значаја за дефинисање пословних процеса у софтверском решењу које се имплементира.

У том смислу не може се говорити о ограничавању конкуренције путем територијалног ограничења, већ прецизно дефинисаном и основаном услову који доказује стручност и искуство потенцијалног понуђача на јединственом језичком и законодавном подручју којем припада наручилац.

Шта ће се у конкретном поступку јавне набавке подразумевати под наведеним капацитетом одређује искључиво наручилац полазећи од својих објективних потреба, при чему је дужан да води рачуна да прописани услов буде у логичкој вези са предметом јавне набавке. С друге стране, наручилац има обавезу сходно члану 7. ЗЈН да прописаним условом не изврши дискриминацију међу понуђачима, али то са друге стране не значи да има обавезу да критеријуме за квалитативни избор дефинише на начин који омогућава сваком заинтересованом понуђачу да учествује у поступку јавне набавке. Наиме, реално је да сваки заинтересовани понуђач неће бити у могућности да достави понуду која би одговарала овим захтевима, али то не значи да је тима извршена дискриминација или да је ограничена конкуренција међу понуђачима.

На крају, наручилац наводи и да је све наведено већ било предмет поступка заштите права који је инициран у вези са овим поступком јавне набавке те да је Републичка комисија у вези са истима донела решење којим је захтев за заштиту права одбијен као неосновао, чиме је потврђена оправданост критеријума техничког и стручног капацитета – списак пружених услуга који је наручилац дефинисао у конкурсној документацији“.

Подносилац захтева наводи да тврдњу да само извођачи у претходном пројекту имплементације САП билинг система могу задовољити захтев за референцом, аргументује на следећи начин: претрагом нове верзије Портала јавних набавки до дана писања захтева за заштиту права, тј. 22.02.2022. пронађено је укупно 126 набавки добара, услуга и радова чија је уговорена вредност једнака или већа од захтеваних 400.000.000,00 РСД без ПДВ, али ниједна од њих нема за предмет набавке захтевану имплементацију САП решења која је предмет понуде у предузећима чија је претежна делатност у оквиру енергетског сектора. Како подносилац захтева наводи, даљом претрагом и старе верзије Портала јавних набавки (за период 01.01.2017. године до 22.02.2022. године), што је дужи период од захтеваних 5 година, пронађено је укупно 147 набавки добара и услуга (од којих 96 за добра и 51 за услуге) чија је уговорена вредност једнака или већа од захтеваних 400.000.000,00 РСД без ПДВ, од којих само једна (ставка 128/147 прилога 2.), чија је уговорене вредност једнака или већа од 400000.000 РСД без ПДВ у периоду од 01.01.2017. године до 22.02.2022. године, за предмет набавке има захтевану имплементацију САП решења која је предмет понуде у предузећима чија је претежна делатност у оквиру енергетског сектора. Подносилац захтева наводи да је реч о иницијалној набавци постојећег САП билинг решења за регионално подручје Крагујевац и Ниш које се налази у продукционом раду у ЈП ЕПС И ЕДС од

01.09.2020. године (ЈН/1000/0213/2016, Набавка услуге имплементације информационог система за обједињени обрачун и наплату електричне енергије), чије је проширење на нова регионална подручја Нови Сад и Краљево предмет управо ове јавне набавке.

Подносилац захтева указује да, на основу резултата наведених претрага свих јавних набавки у периоду од 01.01.2017. године до 22.02.2022. недвосмислено се доказује да траженим критеријумом наручилац врши дискриминацију понуђача, ограничавајући конкуренцију у предметном поступку само на извођаче у првобитном пројекту имплементације САП билинг система (ЈН/1000/0213/2016, Набавка услуге имплементације информационог система за обједињени обрачун и наплату електричне енергије) за регионално подручје Крагујевац и Ниш чије је проширење предмет ове набавке, иако наручилац у свом одговору на дату сугестију подносиоца захтева негира да је реч о дискриминацији. Подносилац захтева је у прилогу поднетог захтева за заштиту права доставио резултате јавних набавки на Порталу јавних набавки (стара и нова верзија).

Подносилац захтева даље наводи и то да, уколико наручилац за циљ није имао фаворизацију извођача из претходног пројекта имплементације САП билинг система, онда није морао ни да обједињује захтев за искуством у имплементацији глобалног SAP Industrial Solution for Utilities (SAP IS-U) које је предмет проширења у оквиру предметне јавне набавке, са захтевом да понуђач познаје законске прописе и важећу регулативу Републике Србије у области снабдевања електричном енергијом, финансија, пореза и других релевантних области од значаја за дефинисање пословних процеса у софтверском решењу које се имплементира. На наведени начин су, према наводима подносиоца захтева, поред дискриминације свих домаћих потенцијалних понуђача, осим извођача у претходном пројекту имплементације САП билинг код наручиоца дискриминисани и сви потенцијални страни понуђачи који су имплементирали више од 14.200 SAP Industrial Solution for Utilities (SAP IS-U) пројеката у 107 земаља (подаци произвођача предметног решења).

Подносилац захтева је истакао да сматра да је у најбољем интересу наручиоца да дефинише засебне услове како за искуством у имплементацији SAP Industrial Solution for Utilities (SAP IS-U) који би омогућили и наступ страних потенцијалних понуђача који имају искуство у већем броју оваквих имплементација, и већих вредности и комплексности у односу на предметни пројекат, тако и засебних услова за познавањем позитивних законских прописа и важеће регулативе Републике Србије у области снабдевања електричном енергијом финансија, пореза и других релевантних области од значаја за дефинисање пословних процеса у софтверском решењу које се имплементира. Тиме би се, према наводима подносиоца захтева, омогућило учешће и потенцијалним понуђачима - произвођачима постојећих билинг решења у ЕПС-у, која се замењују SAP билингом, а који имају вишедеценијско искуство у имплементацији, одржавању и унапређењу билинг решења у ЕПС-у и који најбоље познају наведене области од значаја за дефинисање пословних процеса у софтверском решењу које се имплементира.

Поводом навода наручиоца из појашњења конкурсне документације да су исти наводи у предметном поступку јавне набавке већ били оспоравани захтевом за заштиту права који је решењем Републичке комисије одбијен као неоснован, подносилац захтева наводи да сматра да сваки потенцијални понуђач има право на заштиту сопствених интереса на бази аргументације коју сматра исправном и адекватном, те да сматра да се решење Републичке комисије односи само на конкретан захтев за заштиту права и аргументацију која је употребљена у оквиру истог па се самим тим исто решење не може применити на сваки наредни захтев за заштиту права поднет од стране другог привредног субјекта поткрепљен

аргументацијом која није разматрана у процесу доношења наведеног решења, иако се, како наводи подносилац, ради о истом поводу.

На основу наведеног подносилац захтева наводи да сматра да није основана тврдња наручиоца да је потврђена оправданост критеријума техничког и стручног капацитета - списак пружених услуга, која се може довести у везу са новим захтевом за заштиту права поднетим од стране другог потенцијалног понуђача, заснованог на аргументима који нису разматрани у поступку заштите права, те указује да је наручилац извршио повреду члана 5. став 1. и 2. ЗЈН, члана 7. став 1, 2. и 3. ЗЈН и члана 9. ЗЈН.

Даљим наводима поднетог захтева за заштиту права подносилац захтева је указао на садржину захтева за појашњење конкурсне документације који је упутио наручиоцу 17.02.2022. године у погледу предвиђеног критеријума за квалитативни избор привредног субјекта у делу који се односи на техничка лица или тела-контролу квалитета, којим је подносилац захтева навео: „У делу конкурсне документације 3.2. Техничка лица или тела-контрола квалитета, наручилац је између осталог навео и следећи критеријум: Понуђач у моменту (на дан) отварања понуда има у радном односу или ангажоване сходно члану 199. и члана 202. Закона о раду, и то: 1. минимум 1 лице (које ће преузети улогу Руководиоца пројекта) са 10 (словима: десет) година искуства и бар једном успешно реализованом пројекту имплементације у улози руководиоца пројекта имплементације SAP решења која је предмет набавке у предузећима чија је претежна делатност у оквиру енергетског сектора, који поседују важећи SAP сертификат за ту област (C_FSUTIL_60: SAP Certified Associate - Utilities with SAP ERP 6.0). 2. минимум 1 лице (које ће преузети улогу Архитекте пословног решења) са најмање 10 (словима: десет) година искуства и најмање пет успешно реализованих пројеката имплементације у улози архитекте пословног решења или вође функционалног тима имплементације SAP система у предузећима чија је претежна делатност у оквиру енергетског сектора, а које поседује сертификат за функционалног SAP консултаната у једној од следећих области: финансијско рачуноводство (SAP FI), контролинг (SAP CO); 3. минимум 12 SAP IS-U функционалних консултаната, са искуством у најмање 1 пројекту имплементације и/или одржавања софтверских решења за обрачун и наплату електричне енергије за крајње купце, који поседују важећи SAP сертификат за ту област (C_FSUTIL_60: SAP Certified Associate - Utilities with SAP ERP 6.0). Узимајући у обзир да је предмет набавке проширење већ постојећег САП билинг решења у регионалном подручју Крагујевац и Ниш на додатна два регионална подручја Нови Сад и Краљево, сматрамо да је цитирани критеријум у делу функционалних консултаната предимензионисан односно да није сразмеран предмету набавке који за последицу има ограничавање конкуренције у предметном поступку што је супротно ЗЈН. На тај начин, наручилац врши повреду члана 5, став 1. и 2., члана 7. став 1, 2. и 3. ЗЈН и члана 9. ЗЈН, члана 10. став 1. и 2. ЗЈН, као и члана 114. став 3. и 4. ЗЈН. Из наведених разлога сугеришемо наручиоцу да умањи захтевани број функционалних консултаната, чиме би критеријум стручног капацитета довео у склад са цитираним члановима ЗЈН и омогућио већу конкуренцију за предметну набавку.

Подносилац захтева даље у захтеву за заштиту права наводи да је одговор наручиоца на постављено питање, објављен 21.02.2022. године, био следећи: „Подносилац питања није поставио ново питање у поступку, већ је само минимално преформулисао питање 2 другог подносиоца питања, а на које је наручилац већ одговорио путем Портала јавних набавки дана 20.12.2021. године. Имајући у виду наведено, наручилац даје следећи одговор:

У Техничкој спецификацији је дефинисано „Искуство и квалитет извршилаца, односно чланова пројектног тима које ће обезбедити понуђач за извршење услуга које су предмет ове набавке, су кључни за успех пројекта.“ Полазећи од те чињенице, а на основу

искуства са претходних пројеката имплементације информационих система у пропорцијама потребних ресурса, расположивог буџета и жељеног квалитета коначног решења, наручилац је врло пажљиво и конзервативно одредио минимум број консултаната које потенцијални понуђач мора да обезбеди за успешно извођење пројекта. С друге стране, квалитет ангажованих консултаната се доказује искуством на бар једном претходном пројекту и поседовањем одговарајућих сертификата, и ови услови су међусобно комплементарни и не могу се посматрати као „димензије“. Наиме, сертификација за одређени софтверски производ представља доказ да је носилац сертификата оспособљен за имплементацију тог софтверског производа у складу са методологијом и стандардима квалитета произвођача софтвера, чиме се доказује стручни капацитет тог појединца, али и озбиљност и дугорочна опредељеност потенцијалног понуђача према том софтверском производу. С друге стране, ако носилац сертификата софтверског производа не поседује и практично искуство у имплементацији тог софтверског производа, не може се говорити о функционалном консултанту у пуном капацитету и квалитету који захтева овако сложен пројекат. У том смислу, не постоји могућност да се умањи број консултаната нити њихов стручни капацитет, јер је прописани услов у логичкој вези са предметом јавне набавке. Као и код претходног одговора, реално је да сваки заинтересовани понуђач неће бити у могућности да достави понуду која би одговарала овим захтевима, али то не значи да је тиме извршена дискриминација или да је ограничена конкуренција међу понуђачима. И у вези са овим питањем, наручилац наводи да је све наведено већ било предмет поступка заштите права који је инициран у вези са овим поступком јавне набавке те да је Републичка комисија у вези са истима донела решење којим је захтев за заштиту права одбијен као неоснован, чиме је потврђена оправданост критеријума техничког и стручног капацитета – списак пружених услуга који је наручилац дефинисао у конкурсној документацији“.

Подносилац захтева наводи да су захтеви за кадровским капацитетом иницијалног пројекта имплементације SAP билинг система за регионално подручје Крагујевац и Ниш, чије је проширење предмет ове набавке, били следећи: 1. Руководилац пројекта; 2. Архитекта информационог система за обрачун и наплату електричне енергије; 3. Специјалиста за финансијске аспекте понуђеног информационог система за обрачун и наплату електричне енергије; 4. Специјалиста за аспекте понуђеног информационог система за обрачун и наплату електричне енергије везане за продају и услуге крајњим корисницима; 5. Минимум једног „SAP BC“ консултаната (из разлога интеграције понуђеног Информационог система за обрачун и наплату електричне енергије са информационом системом „SAP“ који користи наручилац у свом пословању). Подносилац захтева указује да је реч о укупно 5 стручних лица од чега два 2 функционална консултаната (позиција 3 и 4). док за предметну набавку проширења већ постојећег SAP билинг решења на додатна два регионална подручја наручилац захтева кадровски капацитет којим захтева: 1. Руководилац пројекта; 2. Архитекта пословног решења; 3. минимум 12 SAP IS-U функционалних консултаната, са искуством у најмање 1 пројекту имплементације и/или одржавања софтверских решења за обрачун и наплату електричне енергије за крајње купце, који поседују важећи SAP сертификат за ту област (C_FSUTIL_60: SAP Certified Associate - Utilities with SAP ERP 6.0), што је укупно 14 стручних лица од чега 12 функционалних консултаната. Подносилац захтева закључује да за предметну набавку за коју се ради проширење већ постојећег SAP билинг решења и која је сама по себи мање захтеван пројекат од иницијалног пројекта, за који се радила имплементација од нуле, наручилац је захтевао 7 пута више функционалних консултаната (14 наспрам 2), што, како наводи подносилац захтева, „свакако не може да се декларише да је у сразмери са предметом пројекта, а што је законска обавеза наручиоца.

На основу наведеног подносилац захтева наводи да сматра да није основана тврдња наручиоца да је „врло пажљиво и конзервативно одредио минимум броја консултаната које потенцијални понуђач мора да обезбеди за успешно извођење пројекта, сходно чему сматра да је наручилац извршио повреду те да сходно томе наручилац врши повреду члана 5. став 1. и 2. ЗЈН, члана 7. став 1, 2. и 3. ЗЈН и члана 9. ЗЈН, члана 10 став 1. и 2. ЗЈН, као и члана 114. став 3. и 4. ЗЈН.

Подносилац захтева је предложио да се предметни захтев за заштиту права усвоји те да наручилац измени конкурсну документацију и одреди нови рок за подношење понуда.

Трошкове поступка заштите права подносилац захтева је тражио у укупном износу од 120.000,00 динара на име таксе уплаћене поводом поднетог захтева за заштиту права.

У складу са чланом 220. став 1. тачка 2) ЗЈН, наручилац је по пријему захтева за заштиту права дао одговор на поднети захтев за заштиту права, који је Републичка комисија примила дана 10.03.2022. године. Такође у складу са чланом 220. став 1. тачка 2) ЗЈН наручилац је примерак одговора доставио и подносиоцу захтева путем Портала за јавне набавке.

У Одговору на поднети захтев за заштиту права наручилац је навео да је, поступајући по основу поднетог захтева за заштиту права, констатовао и утврдио да подносилац захтева оспорава стручни капацитет и кадровски капацитет са аргументацијом и образложењима који су већ били наведени у претходно поднетом захтеву за заштиту права. Даље је указао да је поступајући по основу претходно поднетог захтева за заштиту права, наручилац сачинио Одговор у оквиру ког је навео образложење из ког разлога налази да је поднети захтев неоснован односно да тврдње подносиоца захтева нису оправдане, као и да у конкретном случају Наручилац је навео да ни у једном делу сачињавања конкурсне документације није прекршио одредбе ЗЈН и да је исти са комплетном документацијом дана 30.12.2021. године доставио Републичкој комисији која је поводом поднетог захтева за заштиту права решење број 4-00-930/2021 од 31.01.2022. године којим је одбила захтев за заштиту права по свим наводима и детаљно образложила своју одлуку у оквиру које је наведено да наручилац приликом дефинисања стручног и кадровског капацитета ни у једном делу није прекршио одредбе ЗЈН односно да није ограничио конкуренцију, као и да није поставио дискриминаторске услове. Наручилац је навео да су оспоравања подносиоца захтева већ била предмет заштите права, поводом ког је Републичка комисија донела решење да је захтев у свему неоснован. Узимајући у обзир све изнето, наручилац је навео да остаје при датим одговорима наведеним у претходном одговору, будући да је и донето решење Републичке комисије којим је потврђено да су наводи из претходног захтева, а који се наводе и у овом захтеву неосновани и да наручилац ни у једном делу приликом дефинисања критеријума за избор привредног субјекта није повредио одредбе ЗЈН.

У складу са чланом 220. став 2. ЗЈН, подносилац захтева је 15.03.2022. године доставио Републичкој комисији мишљење у вези са одговором наручиоца на поднети захтев за заштиту права, у коме је навео да, незадовољан оценом наручиоца да су наводи поднетог захтева за заштиту права неосновани, наставља поступак заштите права пред Републичком комисијом.

Након детаљног разматрања комплетне достављене документације (укључујући и податке који су у вези са предметним поступком јавне набавке објављени и доступни на Порталу јавних набавки), те садржине свих навода изнетих како у поднетом захтеву, тако и у одговору који је поводом њега дат од стране наручиоца, Републичка комисија је о основаности предметног захтева за заштиту права, одлучила као у диспозитиву решења из следећих разлога:

Извршеним увидом у расположиву документацију, податке са Портала јавних набавки, те документацију предметног поступка јавне набавке достављену од стране наручиоца, Републичка комисија је утврдила околности које указују на ток предметног поступка јавне набавке, односно да је јавни позив за подношење понуда у предметном поступку јавне набавке, дана 25.11.2021. године објављен на Порталу јавних набавки (послат на објављивање дана 24.11.2021. године), када је објављена и конкурсна документација. Изменама јавног позива објављеним на Порталу јавних набавки дана 27.11.2021. године (послат на објављивање дана 26.11.2021. године) је наведено да рок за подношење понуда истиче дана 30.12.2021. године у 14 часова.

Предметни захтев за заштиту права поднет је 24.12.2021. године, шест дана пре истека рока за подношење понуда одређеног у јавном позиву, од стране привредног субјекта „Оптима“ д.о.о. Мостар а истим је оспорено поступање наручиоца приликом сачињавања конкурсне документације предметног поступка јавне набавке, у делу садржине конкурсне документације којим су дефинисани критеријуми за квалитативни избор привредног субјекта, конкретно у делу који се односи на списак пружених услуга, и техничка лица или тела-контролу квалитета. Подношење овог захтева за заштиту права је у складу са чланом 216. став 1. ЗЈН задржало наставак поступка од стране наручиоца, који је у складу са чланом 214. став 8. ЗЈН објавио обавештење о поднетом захтеву за заштиту права.

О предметном захтеву за заштиту права одлучено је решењем Републичке комисије бр. 4-00-930/2021 од 31.01.2022. године, којим је предметни захтев за заштиту права одбијен као неоснован.

Након пријема решења Републичке комисије, наручилац је 11.02.2022. године (послато на објављивање 10.02.2022. године) објавио Исправку-обавештење о изменама или додатним информацијама, у опису које је наведено: „Наручилац наставља са даљим активностима у предметном поступку јавне набавке, након донетог Решења Републичке комисије за заштиту права у поступцима јавних набавки, те наручилац одређује нови рок за подношење понуде.“, док је у пречишћеном тексту јавног позива наведено да је рок за подношење понуда 25.02.2022. године у 10 часова.

Даљим увидом у документацију којом располаже Републичка комисија и која је доступна на Порталу јавних набавки утврђено је да се подносилац захтева обратио наручиоцу дана 17.02.2022. године захтевом за појашњење конкурсне документације, на који је наручилац одговорио дана 21.02.2022. године на Порталу јавних набавки, којом приликом није вршио измене конкурсне документације. Такође је утврђено да одговарају фактичком стању у вези садржине конкурсне документације у делу критеријума за квалитативни избор привредног субјекта из тачке 3. Технички и стручни капацитет, садржина указивања подносиоца захтева која је упутио наручиоцу дана 17.02.2022. године, као и садржина одговора које је наручилац објавио на Порталу јавних набавки 21.02.2022. године, а које је подносилац захтева навео у поднетом захтеву за заштиту права, те да је садржина конкурсне документације остала неизмењена у односу на текст конкурсне документације који је учињен доступним приликом објављивања јавног позива на Порталу јавних набавки дана 25.11.2021. године (послат на објављивање дана 24.11.2022. године).

Утврђено је да је наручилац дана 22.02.2022. године (послато на објављивање 21.02.2022. године) објавио Исправку-обавештење о изменама или додатним информацијама, у опису које је наведено: „Наручилац је продужио рок за подношење понуда“, док је у пречишћеном тексту јавног позива наведено да је рок за подношење понуда 07.03.2022. године у 10 часова. Такође је утврђено да истом приликом конкурсна документација није измењена.

Наручилац је 03.03.2022. године објавио обавештење о поднетом захтеву за заштиту права, који је истог дана поднет од стране подносиоца захтева, у складу са чланом 216. став 1. ЗЈН, којим је прописано да подношење захтева за заштиту права задржава наставак поступка јавне набавке од стране наручиоца до окончања поступка заштите права, осим у случају преговарачког поступка из члана 61. став 1. тачка 2) овог закона.

Чланом 7. ЗЈН став 1. и 2. прописано је да је наручилац дужан да у поступку јавне набавке омогући што је могуће већу конкуренцију, те да наручилац не може да ограничи конкуренцију са намером да одређене привредне субјекте неоправдано доведе у повољнији или неповољнији положај, а нарочито не може онемогућавати било којег привредног субјекта да учествује у поступку јавне набавке коришћењем дискриминаторских критеријума за квалитативни избор привредног субјекта, техничких спецификација и критеријума за доделу уговора.

Чланом 9. ЗЈН прописано је да је наручилац дужан да у свим фазама поступка јавне набавке обезбеди једнак положај свим привредним субјектима.

Чланом 10. став 1. ЗЈН прописано је да је наручилац дужан да јавну набавку спроведе на начин који је сразмеран предмету јавне набавке и циљевима које треба да постигне. Ставом 2. истог члана прописано је да критеријуми за квалитативни избор привредног субјекта у поступку јавне набавке, техничке спецификације, критеријуми за доделу уговора и рокови, као и докази морају да буду сразмерни обиму, природи и сложености јавне набавке и уговора који произлази из те набавке.

Чланом 93. став 1. ЗЈН прописано је да конкурсна документација мора да буде сачињена на начин да омогући припрему и подношење понуде, односно пријаве.

Чланом 97. став 1. ЗЈН прописано је да привредни субјект може у писаној форми путем Портала јавних набавки да тражи од наручиоца додатне информације или појашњења у вези са документацијом о набавци, при чему може да укаже наручиоцу уколико сматра да постоје недостаци или неправилности у документацији о набавци, и то најкасније: 1) осмог дана пре истека рока одређеног за подношење понуда или пријава, за јавну набавку чија је процењена вредност једнака или већа од износа европских прагова; 2) шестог дана пре истека рока за подношење понуда или пријава, за јавну набавку чија је процењена вредност мања од износа европских прагова. Ставом 2. прописано је да, ако је захтев из става 1. овог члана поднет благовремено, наручилац додатне информације и појашњења објављује на Порталу јавних набавки, односно ставља на располагање на исти начин као и основну документацију без навођења података о подносиоцу захтева, а најкасније: 1) шестог дана пре истека рока одређеног за подношење понуда или пријава за јавну набавку чија је процењена вредност једнака или већа од износа европских прагова; 2) четвртог дана пре истека рока одређеног за подношење понуда или пријава за јавну набавку чија је процењена вредност мања од износа европских прагова и у поступцима у којима је наручилац користио могућност скраћења рокова из разлога хитности.

Чланом 214. став 2. ЗЈН прописано је да ће се захтев за заштиту права којим се оспоравају радње наручиоца у вези са одређивањем врсте поступка, садржином јавног позива и конкурсном документацијом сматрати благовременим ако је примљен од стране наручиоца најкасније три дана пре истека рока за подношење понуда, односно пријава, без обзира на начин достављања.

Чланом 214. став 6. ЗЈН прописано је да захтевом за заштиту права не могу да се оспоравају радње наручиоца предузете у поступку јавне набавке ако су подносиоцу захтева били или могли бити познати разлози за његово подношење пре истека рока за подношење захтева из ст. 2–4. овог члана, а подносилац захтева га није поднео пре истека тог рока.

У конкретном случају у поднетом захтеву за заштиту права, подносилац захтева навео је садржину својих обраћања наручиоцу у вези са критеријумима за избор привредног субјекта који се односе на списак пружених услуга и техничка лица или тела, као и садржину одговора наручиоца на исти, а које радње су уследиле након што је наручилац примио решење Републичке комисије број 4-00-930/2021 од 31.01.2022. године којим је одбијен захтев за заштиту права подносиоца захтева „Оптима“ д.о.о., Мостар, који је оспоравао поступање наручиоца у вези са сачињавањем конкурсне документације за предметни поступак јавне набавке у деловима конкурсне документације које оспорава сада подносилац захтева. У захтеву за заштиту права указано је да је наручилац предметни поступак „прилагодио једном понуђачу коришћењем дискриминаторних критеријума и на тај начин ограничио конкуренцију и онемогућио потенцијалне понуђаче да припреме адекватне понуде“, указујући на садржину конкурсне документације која је била под једнаким условима и на једнак начин позната путем Портала јавних набавки свим привредним субјектима у складу са начелима једнакости и транспарентности из члана 8. ЗЈН и члана 9. ЗЈН, од дана објављивања јавног позива 25.11.2021. године. Указивања подносиоца захтева на садржину конкурсне документације која су 17.02.2022. године достављена наручиоцу, садржински се односе на исту радњу наручиоца, тј. његово поступање приликом сачињавања конкурсне документације, објављене када и јавни позив за предметни поступак јавне набавке, дана 25.11.2022. године.

Имајући у виду садржину поднетог захтева за заштиту права, Републичка комисија указује да из исте не следи да постоји основ за оцену да су конкретни критеријуми за избор привредног субјекта дефинисани на начин противан одредбама члана 5., члана 7. и члана 9. члана 10. односно члана 114. ЗЈН.

С обзиром на утврђену садржину указивања која је поднео подносилац захтева наручиоцу дана 17.02.2022. године, Републичка комисија налази да подносилац захтева није указао на конкретне околности услед којих предметни критеријуми, неоправдано доводе до немогућности припремања прихватљивих понуда којима би понуђачи конкурентно учествовали у предметном поступку јавне набавке.

Имајући у виду да је предметним указивањима подносилац захтева навео појединачне захтеве садржане у формулацији критеријума за избор којим је тражена референца, те навео да исти доводе до дискриминације понуђача у предметном поступку јавне набавке, указујући на понуђаче ван територије Републике Србије, не наводећи конкретне околности и доказе услед којих ови захтеви које је навео имају за последицу неоправдано ограничење конкуренције у предметном поступку, Републичка комисија налази да исто не представља аргументацију која би могла бити основана у смислу оспоравања конкретних захтева дефинисаних формулацијом критеријума за избор привредног субјекта у погледу конкретно тражене референце понуђача, са становишта одредби члана 7, 9. и 10. ЗЈН. Исти закључак следи и у вези са захтевом у погледу захтеваних кадрова, с обзиром на то да је подносилац захтева кроз указивање једино навео садржину предметног захтева и истакао да исти не може да се декларире као сразмеран са предметом пројекта кроз упоређивање са другим поступком јавне набавке код наручиоца, а да притом није навео било какву аргументацију на који начин критеријум за квалитативни избор неоправдано доводи до последице која подразумева немогућност конкурентног учешћа у предметном поступку јавне набавке, осим евентуално за самог подносиоца, а што не представља основано указивање на повреду члана 5, 7, 9. и 10. ЗЈН.

Указивања подносиоца захтева у поднетом захтеву за заштиту права о сазнањима до којих је дошао претраживањем података на Порталу јавних набавки, не могу бити од утицаја

на другачију оцену Републичке комисије у конкретном случају, јер не указују на неоправданост постављених захтева, а такође представљају јавно доступне податке који су подносиоцу захтева могли бити познати у предметном поступку јавне набавке још од објављивања јавног позива. Указивања на одређеног привредног субјекта који једини по мишљењу подносиоца захтева може да испуни захтев у погледу референце на начин који је дефинисан у предметном случају, не могу довести до несумњивог закључка да је критеријум за избор привредног субјекта у погледу тражене референце, формулисан на начин који онемогућава и друге привредне субјекте да учествују у предметној јавној набавци неоправданим ограничењем конкуренције. Исто вреди и у погледу указивања из захтева за заштиту права да је у претходно реализованом пројекту имплементације система чије проширење је предмет ове јавне набавке критеријум за избор привредног субјекта у погледу техничких лица или тела подразумевао мањи број лица који су сходно захтеву наручиоца представљали кадровски капацитет понуђача у односу на предметну јавну набавку, а с обзиром да наведена околност не представља основ из којег би се могло несумњиво закључити да је наручилац постављањем оваквог захтева у конкретном случају фаворизовао одређеног понуђача, како подносилац захтева указује, те наведеним неоправдано ограничио конкуренцију.

Наведено с обзиром на то да наручилац конкурсну документацију сачињава у складу са својим потребама, водећи рачуна да садржином исте не ограничава конкуренцију са намером да одређене субјекте неоправдано доведе у повољнији или неповољнији положај, а какво поступање наручиоца имајући у виду указивања привредног субјекта и одговоре на иста који су објављени на Порталу јавних набавки, у конкретном случају није утврђено ни по претходном захтеву за заштиту права другог подносиоца захтева нити по захтеву за заштиту права о којем се одлучује овим решењем. Стога по оцени Републичке комисије на основу утврђеног чињеничног стања у предметном поступку заштите права не може се утврдити да кроз конкретне услове наручилац врши националну, територијалну или личну дискриминацију међу привредним субјектима или привредне субјекте на начин да исте неоправдано доводи у неједнак положај.

Узимајући у обзир све наведено, осим евентуалне немогућности да сам подносилац као понуђач учествује у предметном поступку подношењем конкурентне понуде, није учињено извесним да постоји повреда наведених начела ЗЈН, а посебно при чињеници да подносилац захтева ни у захтеву за заштиту права ни у мишљењу на одговор наручиоца није изнео аргументацију или доказе којима би основано оспорио аргументацију наручиоца којом образлаже своје објективне потребе.

С обзиром на наведено, Републичка комисија указује да се сврха комуникације која се у поступку јавне набавке одвија подношењем захтева за појашњењем конкурсне документације и давањем појашњења од стране наручиоца као одговора на исте, у складу са одредбама члана 97. став 1. и 2. ЗЈН, не састоји само у остваривању предуслова за иницирање поступка заштите права, већ пре свега у отклањању евентуалних неправилности или нејасноћа у вези са садржином конкурсне документације која је основ основ за припрему понуда и потом радње наручиоца у стручној оцени понуда у сваком конкретном поступку јавне набавке. Имајући у виду да је наведена сврха усмерена на стварање адекватног простора и могућности понуђачима да припреме понуде којима ће конкурентно учествовати у поступку јавне набавке, Републичка комисија посебно наглашава да је и на понуђачима одговорност да захтеве за појашњењем конкурсне документације подносе и формулишу поступајући у складу са наведеним, ради отклањања евентуалних недостатка и нејасноћа у фази припреме понуда.

У том смислу, а с обзиром на сврху појашњења конкурсне документације, те утврђену садржину објава на Порталу јавних набавки у предметном поступку, Републичка комисија није утврдила да је учињено извесним од стране подносиоца захтева као заинтересованог привредног субјекта, у чему се састоје неправилности односно нејасноће у садржини конкурсне документације, те неправилности у поступању наручиоца у вези са начином на који је дао појашњења конкурсне документације по захтеву подносиоца захтева као заинтересованог привредног субјекта у предметном поступку.

Имајући у виду наведено, околност да садржином одговора који је наручилац дао поступајући на основу члана 97. став 2. ЗЈН, није изменио или појаснио конкурсну документацију на начин који би подносилац захтева сматрао задовољавајућим (или који би одговарао његовом схватању каква би требало да буде садржина конкурсне документације), а на које је сугерисао кроз садржину поднетог захтева, само по себи не представља недозвољено поступање са становишта одредбе члана 97. став 2. ЗЈН. У том смислу, Републичка комисија указује да чланом 97. став 2. ЗЈН за наручиоца није установљена обавеза да врши измене конкурсне документације по захтеву привредних субјеката.

Републичка комисија посебно указује и да из чињеничног стања утврђеног увидом у документацију којом располаже Републичка комисија као и податке са Портала јавних набавки следи да конкурсна документација предметног поступка јавне набавке није мењана на било који начин након што је по пријему решења Републичке комисије број 4-00-930/2021 од 31.01.2022. године настављен поступак јавне набавке од стране наручиоца, па ни у делу критеријума на које као спорне указује подносилац захтева из чега следи да је подносилац захтева могао са садржином истих бити упознат под једнаким условима као и други заинтересовани привредни субјекти од дана објављивања конкурсне документације на Порталу јавних набавки 25.11.2021. године, те указивати наручиоцу на евентуалне недостатке у вези са њиховом садржином на начин и у року из члана 97. став 1. ЗЈН, те исте оспоравати захтевом за заштиту права у року из члана 214. став 2. ЗЈН, а у односу на рок за подношење понуда који је првобитно био одређен за 30.12.2021. године.

Услед наведеног, Републичка комисија констатује да правилност начина на који су дефинисани критеријуми за избор привредног субјекта у делу траженог техничког и стручног капацитета није основано оспорена предметним захтевом за заштиту права након продужења рока за подношење понуда од стране наручиоца по пријему решења Републичке комисије број 4-00-930/2021 од 31.01.2022. године којим је одбијен захтев за заштиту права подносиоца захтева „Оптима“ д.о.о., Мостар, имајући у виду и одредбу члана 214. став 6) ЗЈН, те наглашава да је и на понуђачима одговорност да наводе захтева за заштиту права формулишу на начин којим се несумњиво указује на повреде прописа из члана 204. став 1. ЗЈН, са циљем остваривања правне заштите поводом поступка јавне набавке а да је подношење захтева за заштиту права ради остварења неког другог циља а не оног ради ког је то право признато, забрањено, у складу са чланом 204. став 4. ЗЈН.

У складу са свим претходно констатованим, Републичка комисија је оценила да је поднети захтев за заштиту права неоснован.

Сходно одредби члана 226. став 4. тачка 2) ЗЈН Републичка комисија донела одлуку као у ставу I диспозитива решења.

Чланом 225. став 5. ЗЈН прописано је да ако је захтев за заштиту права основан, подносилац захтева може да оствари право да му наручилац надокнади нужне и оправдане трошкове поступка заштите права.

Имајући у виду цитирану законску одредбу те околност да је, по оцени Републичке комисије, предметни захтев неоснован, о захтеву за накнаду трошкова одлучено је као у ставу другом диспозитива овог решења.

На основу изложеног, одлучено је као у диспозитиву овог решења.

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ:

Против одлуке Републичке комисије не може да се изјави жалба.

Против одлуке Републичке комисије може да се покрене управни спор подношењем тужбе Управном суду у року од 15 дана од дана достављања одлуке подносиоцу захтева.

С
ВМ

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОПШТИНА У ПОСТУПИЦИ ЗА ЈАВНО
ПРЕДСЕДНИЦА ВЕЋА
Весна Станковић

Доставити (по ЗУП-у):

1. **наручиоцу:** ЈП Електропривреда Србије, Београд, ул. Балканска бр. 13,

2. **подносиоцу захтева:** „Sinergus Profit“ д.о.о. Београд, ул. Царице Милице бр. 11.